

Πότε χειρουργείται ένα γλαύκωμα;

Dr Σέβη Τσιρώνη
Επιμελήτρια Α ΓΠΝΓ. Παπανικολάου

47^ο Πανελλήνιο Οφθαλμολογικό Συνέδριο
Θεσσαλονίκη 28-31/5/2014

Χειρουργείο?

- Είδος γλαυκώματος
- Στάδιο γλαυκώματος
- Ρυθμός εξέλιξης γλαυκώματος
- Κατάσταση ασθενή (γενική υγεία -οικονομική-επαγγελματική – κοινωνική –οικογενειακή)
- Δυνατότητες ιατρού – συστήματος υγείας

Κριτήρια απόφασης

- **ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΣΗ**

Υπάρχει μεγάλη διακύμανση στην σχέση
↓ ΕΟΠ και εξέλιξης Γ

OHTS, EMGT, CNTG, CIGTS, AGIS

- **ΣΤΟΧΟΣ**

Όχι η πλήρης αναστολή εξέλιξης Γ, αλλά
η ↓ του ρυθμού εξέλιξης ώστε
να μην επηρεαστούν QoV και QoL

European Glaucoma Society

INCISIONAL SURGERY

“The decision to recommend glaucoma surgery should be made in the light of published clinical trials^{150, 171}”

150. The AGIS Investigators. The Advanced Glaucoma Intervention Study (AGIS)

171. The CIGTS Study Group. The collaborative Initial Glaucoma Treatment Study

Terminology and guidelines of glaucoma

EUROPEAN GLAUCOMA SOCIETY

ΠΓΑΓ

Δευτεροπαθές Γ

ΠΓΚΓ

Συγγενές Γ

Γ ΤΣ – Απόλυτο Γ

ΠΓΑΓ

Συγγενές Γ

ΠΓΚΓ

Γωνιοτομία
Τραμπεκουλοτομή
TRAB

Δευτεροπαθές Γ

ΓΤΣ –Απόλυτο Γ Χαμηλή
όραση ΑΦ -ΧΑΦ

ΠΓΑΓ

Συγγενές Γ

Γωνιοτομία
Τραμπεκουλοτομή
TRAB

ΠΓΚΓ

Δευτεροπαθές Γ

Γ Τ Σ – Απόλυτο Γ
Χαμηλή όραση ΑΦ -ΧΑΦ

Κυκλοφωτοπηξία
Κυκλοκρυσπηξία
Ένεση αλκοόλης

ΠΓΑΓ

Συγγενές Γ

ΠΓΚΓ

Γωνιοτομία
Τραμπεκουλοτομή
TRAB

Δευτεροπαθές Γ

Laser ιριδοτομή
ιριδεκτομή

ΓΤΣ –Απόλυτο Γ Χαμηλή
όραση ΑΦ -ΧΑΦ

Κυκλοφωτοπηξία ή
ένεση αλκοόλης

ΠΓΑΓ

Συγγενές Γ

Δευτεροπαθές Γ

ΠΓΚΓ

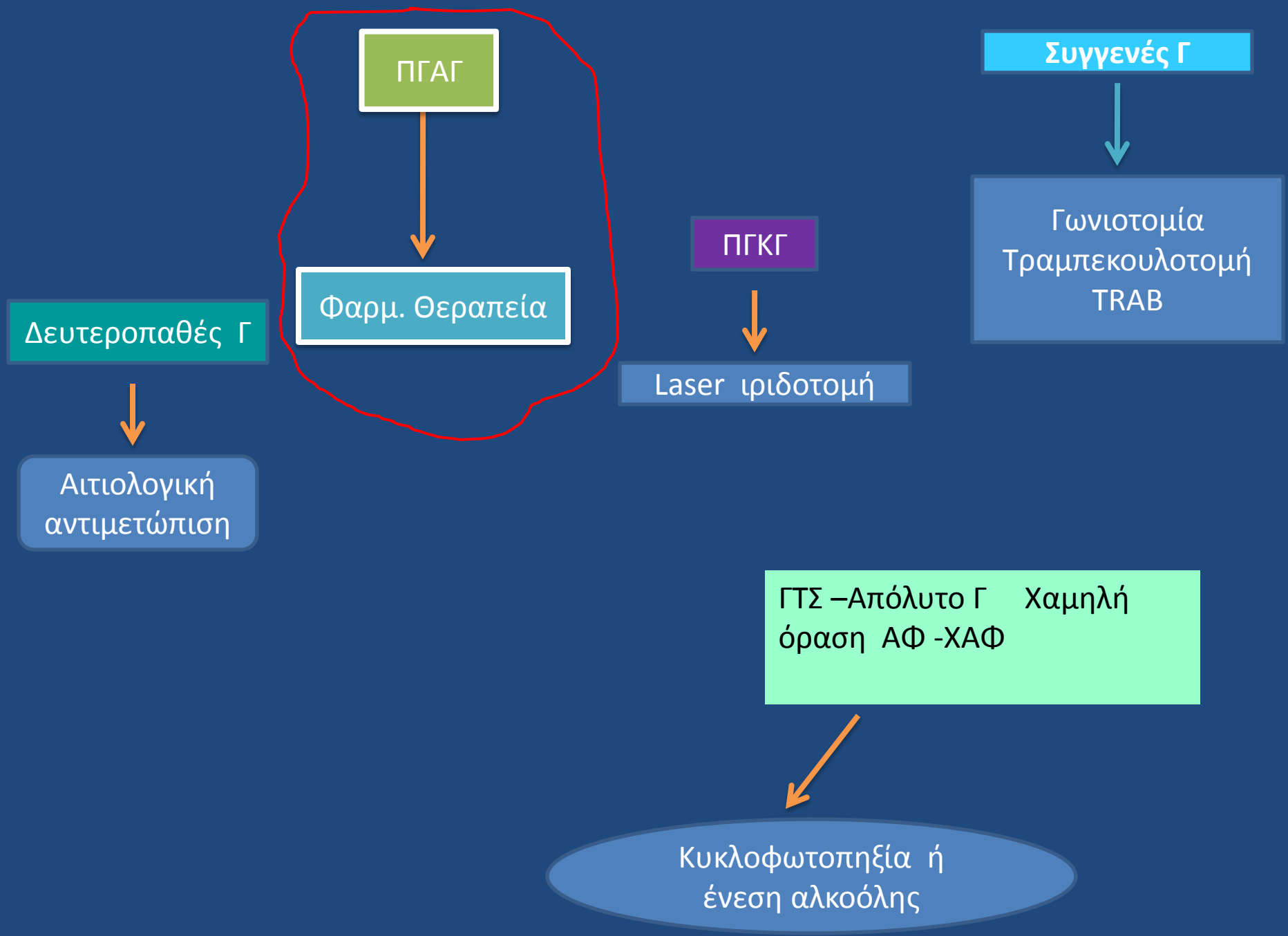
Γωνιοτομία
Τραμπεκουλοτομή
TRAB

Αιτιολογική
αντιμετώπιση

Laser ιριδοτομή

ΓΤΣ –Απόλυτο Γ Χαμηλή
όραση ΑΦ -ΧΑΦ

Κυκλοφωτοπηξία ή
ένεση αλκοόλης

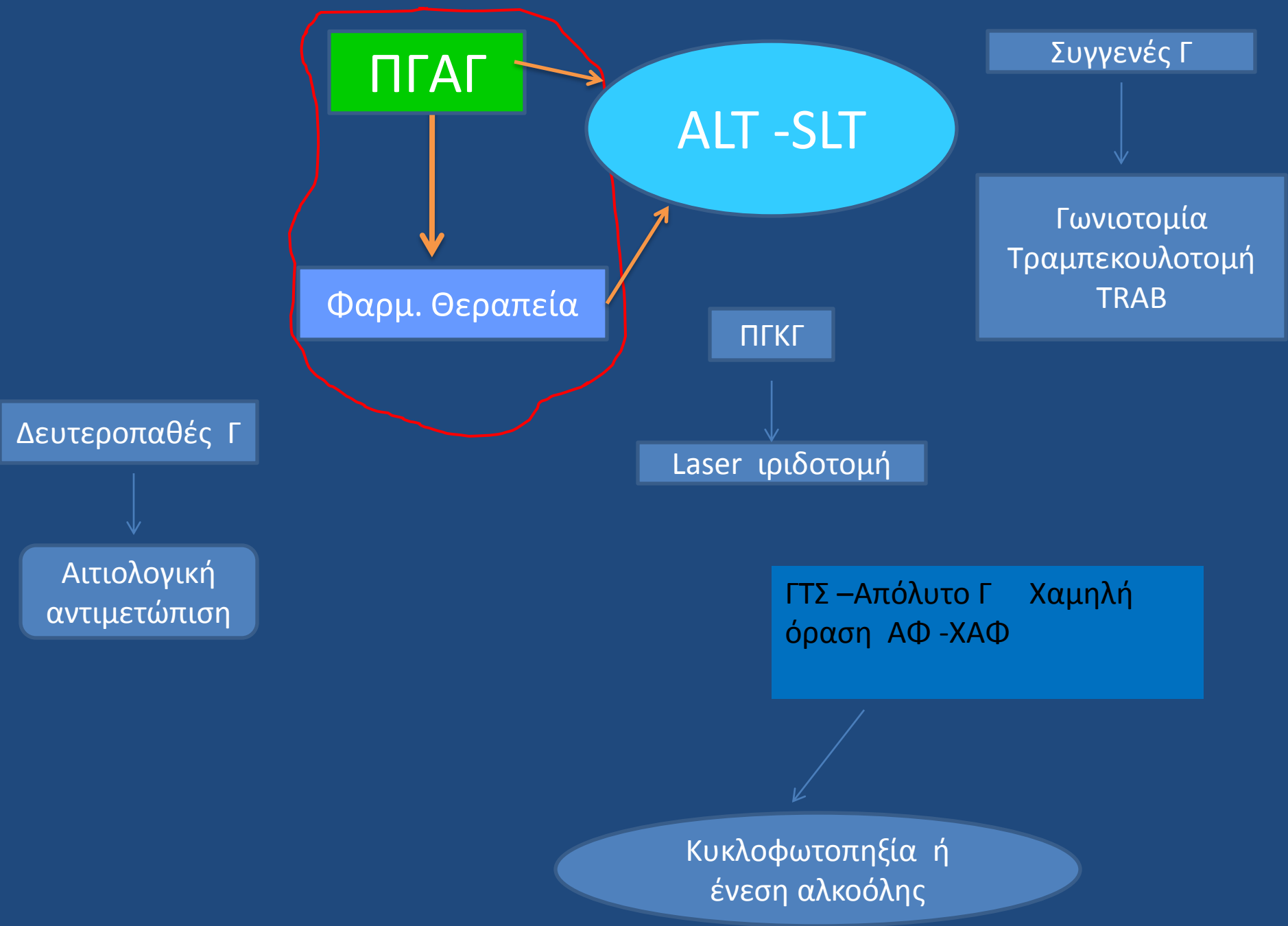

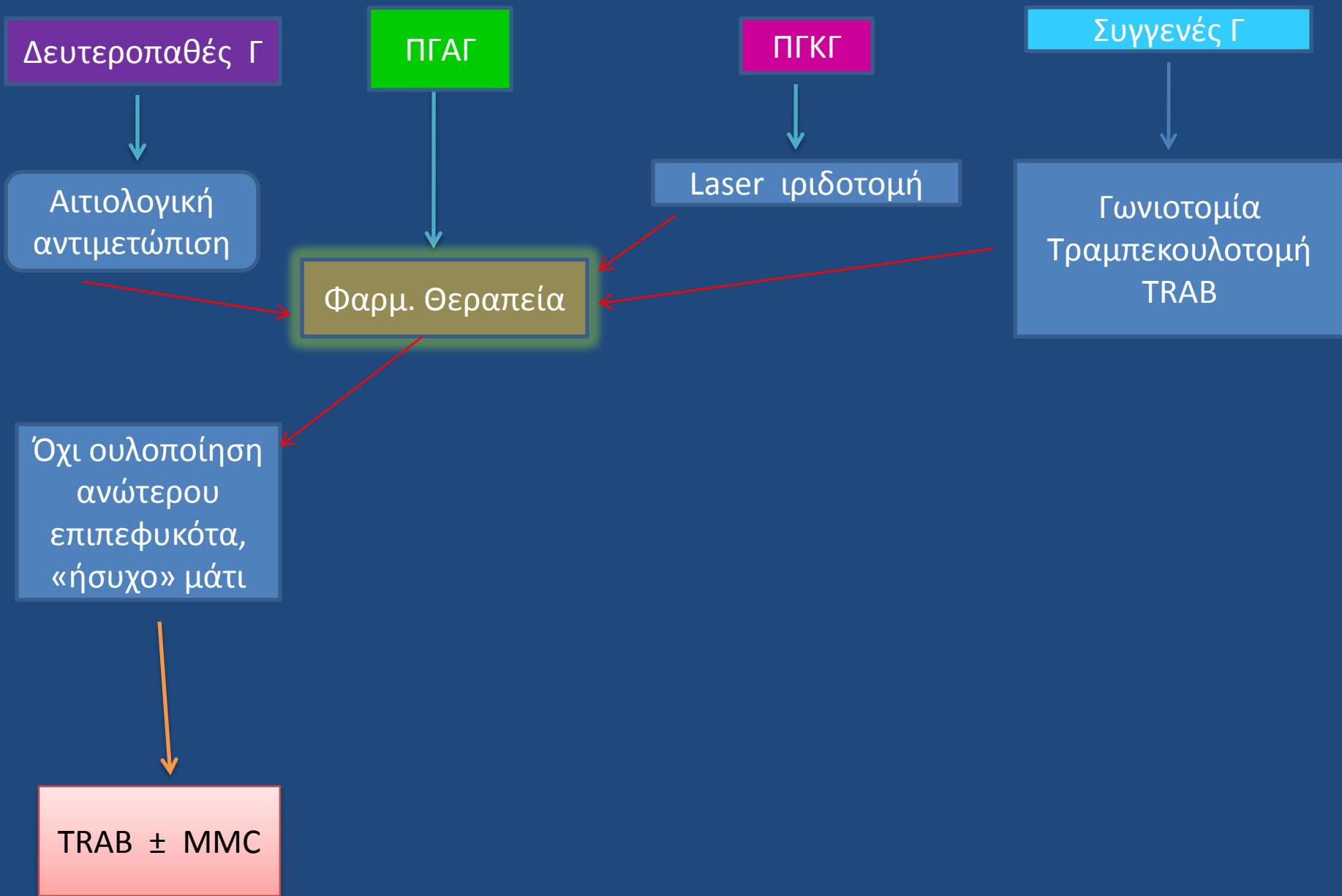
ΠΓΑΓ - Χειρουργείο ή φάρμακα ως αρχική αντιμετώπιση;

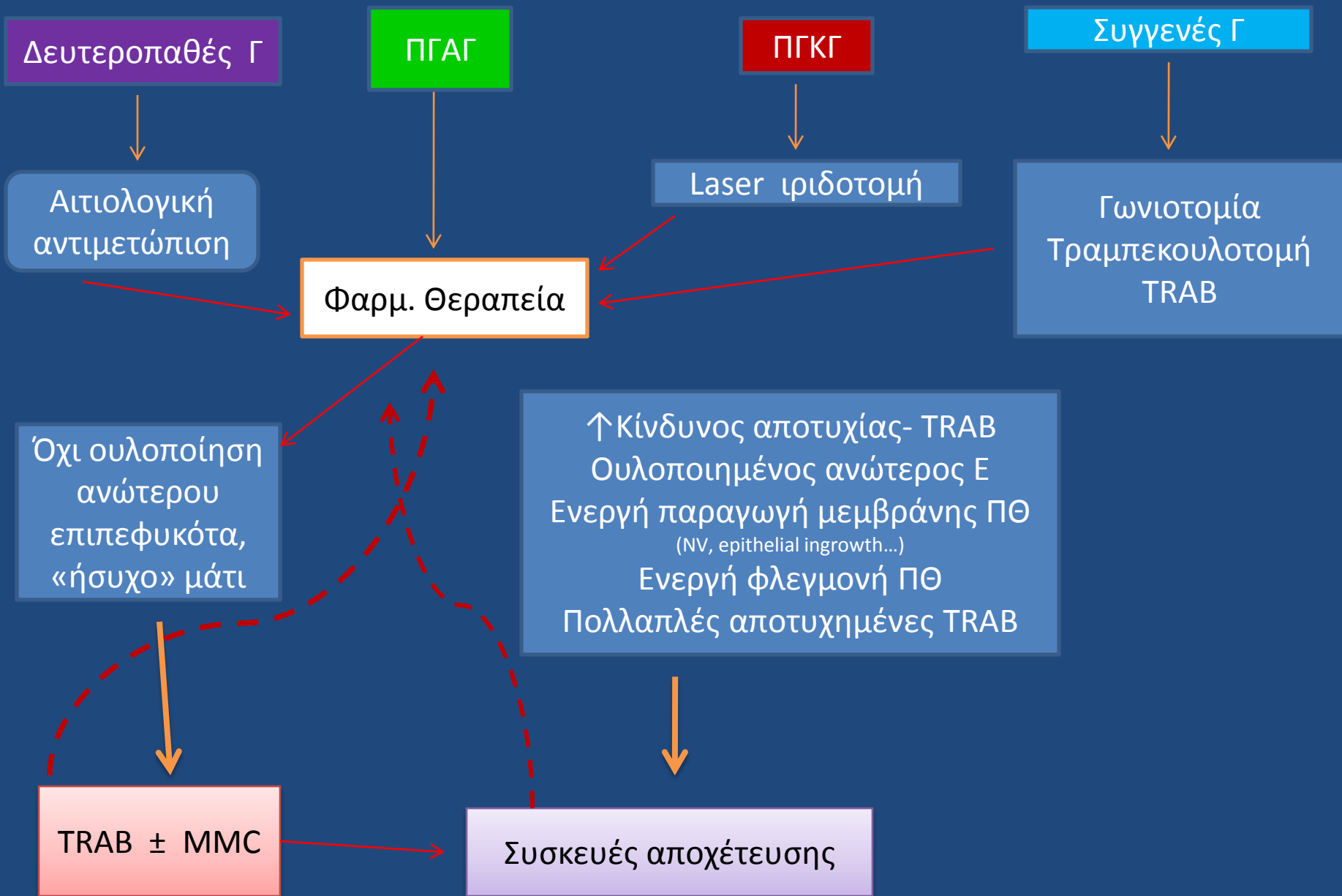
- ↓ ΕΟΠ: Χ/Ο 48% vs 35% ΦΑ
- ΟΠ: παρόμοια
- ΟΟ: παρόμοια
- QoL: Αρχικά καλύτερη με ΦΑ
- Καταρρακτογένεση: Χ/Ο 17% vs ΦΑ 6%

Collaborative Initial Glaucoma Treatment Study (CIGTS)

Terminology and guidelines for glaucoma EUROPEAN GLAUCOMA SOCIETY

Δευτεροπαθές Γ

ΠΓΑΓ

ΠΓΚΓ

Συγγενές Γ

Αιτιολογική αντιμετώπιση

Laser ιριδοτομή

Γωνιοτομία Τραμπεκουλοτομή TRAB

Φαρμ. Θεραπεία

Όχι ουλοποίηση ανώτερου επιπεφυκότα, «ήσυχο» μάτι

↑Κίνδυνος αποτυχίας- TRAB
Ουλοποιημένος ανώτερος Ε
Ενεργή παραγωγή μεμβράνης ΠΘ
(NV, epithelial ingrowth...)
Ενεργή φλεγμονή ΠΘ
Πολλαπλές αποτυχημένες TRAB

TRAB ± MMC

Συσσκευές αποχέτευσης

Δευτεροπαθές Γ

ΠΓΑΓ

ΠΓΚΓ

Συγγενές Γ

Αιτιολογική αντιμετώπιση

Laser ιριδοτομή

Γωνιοτομία
Τραμπεκουλοτομή
TRAB

Φαρμ. Θεραπεία

Όχι ουλοποίηση
ανώτερου
επιπεφυκότα,
«ήσυχο» μάτι

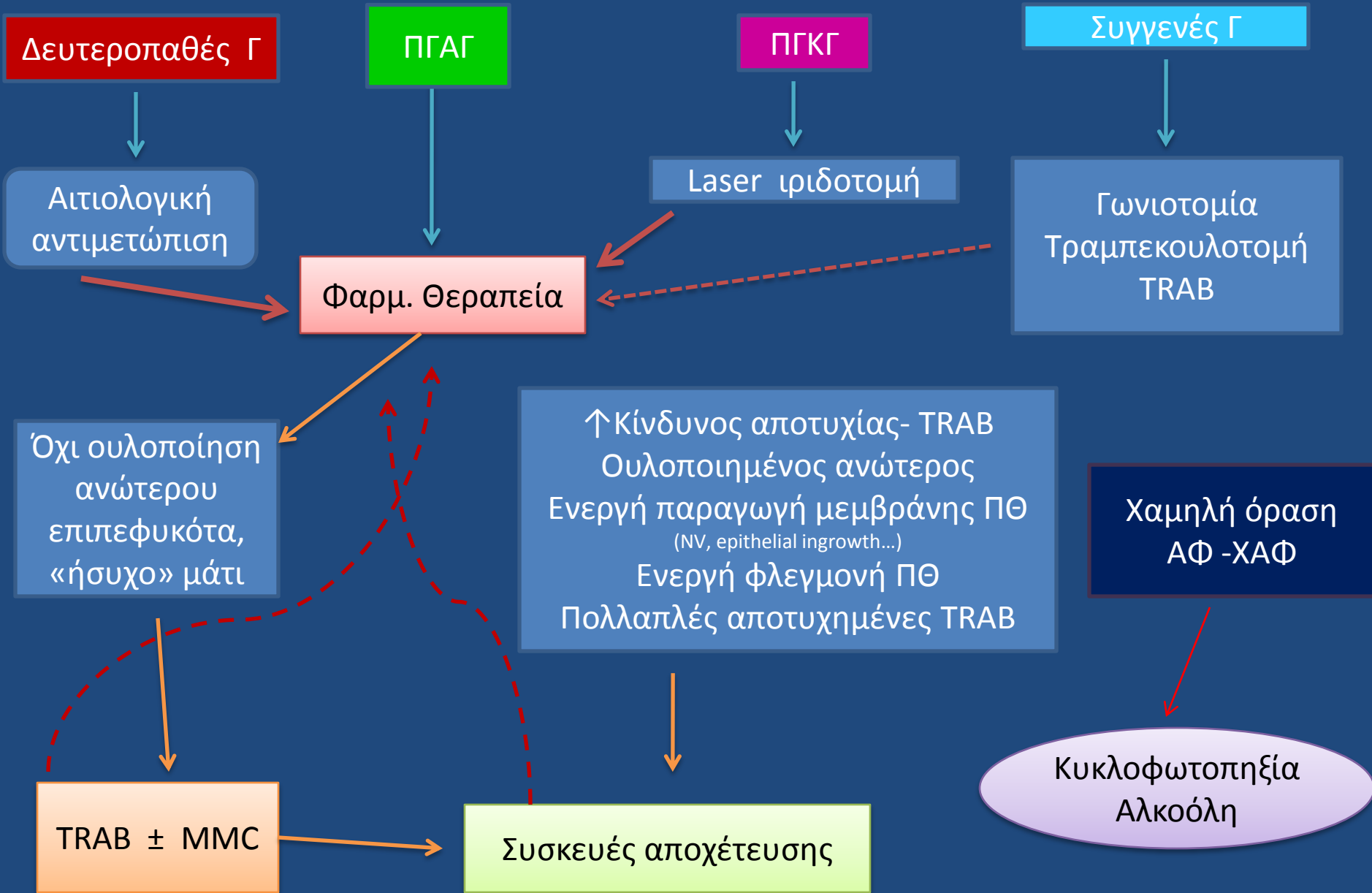
↑Κίνδυνος αποτυχίας- TRAB
Ουλοποιημένος ανώτερος
Ενεργή παραγωγή μεμβράνης ΠΘ
(NV, epithelial ingrowth...)
Ενεργή φλεγμονή ΠΘ
Πολλαπλές αποτυχημένες TRAB

Χαμηλή όραση
ΑΦ -ΧΑΦ

TRAB ± MMC

Συσκευές αποχέτευσης

Κυκλοφωτοπηξία
Αλκοόλη

Ενδείξεις για χειρουργείο Γ 1

Μη ελεγχόμενη ΕΟΠ

με την μέγιστη καλά ανεκτή
φαρμακευτική θεραπεία

(2 κολλύρια, 3 ενσταλλάξεις)

Ενδείξεις για χειρουργείο Γ- ΕΟΠ

ΕΟΠ > ΕΟΠ στόχος

30-50% < αρχικής

η μη βλαπτική

μέση, μέγιστη,

διακύμανση (βραχεία - μακρά)

Ενδείξεις για χειρουργείο Γ - ΕΟΠ

Όσο πιο προχωρημένο το Γ τόσο χαμηλότερη ΕΟΠ απαιτείται

- ΕΟΠ < 18 mmHg , 100% μετρήσεων, 6 έτη → σταθερά ΟΠ
- στα χαμηλότερα ποσοστά αναλογική χειροτέρευση ΟΠ
- διακύμανση ΕΟΠ = ανεξάρτητος παράγων κινδύνου

AGIS

- ΕΟΠ < 15 mmHg → 95% σταθεροποίηση ΟΠ

Palmberg 1998

- ΕΟΠ ≤ 14 mmHg → σταθεροποίηση ΟΠ για 20 έτη

Hitchings 2001

Ενδείξεις για χειρουργείο Γ 2

Εξέλιξη γλαυκώματος παρά την ρυθμισμένη ΕΟΠ
με την μέγιστη φαρμακευτική θεραπεία

Αλλαγή ΟΔ

c/d, rim, splinter hemorrhage ...

Επιδείνωση ΟΠ

είδος, έκταση, βάθος ελλειμμάτων..

επιβεβαίωση X 3

↑ ≥ 4db σε 6μηνο, απόλυτα σκοτώματα, απειλούμενη
κεντρική όραση

Ενδείξεις για χειρουργείο Γ 3

Κακή **ανοχή** στην φαρμακευτική αγωγή

Ανεπιθύμητες ενέργειες

- τοπικές
- συστηματικές

Ενδείξεις για χειρουργείο Γ 4

Κακή συμμόρφωση στην φαρμακευτική αγωγή

- $\geq 80\%$
- πολυπαραγοντική
- εκούσια – ακούσια
- σχετική ένδειξη

πρώτα προσπάθεια βελτίωσης

Ενδείξεις για χειρουργείο Γ 5

- Προϋποθέσεις επιτυχίας;
(γενική υγεία, τοπικά ανατομικά χαρακτηριστικά, σχετικά μεγάλη ηλικία, ελαφρά χρωστική, ευρωπαϊκή καταγωγή, ΠΓΑΓ...)
- Δυνατότητα μετεγχειρητικής αγωγής – παρακολούθησης, υποστήριξης, υγιεινής
- Δυνατότητες συστήματος υγείας – ιατρού

Ενδείξεις για χειρουργείο Γ 6

- Επιθυμία – ανάγκη ασθενή
- Ηλικία - Επαγγελματική κατάσταση
- Οικονομικοί λόγοι
- Κοινωνική – οικογενειακή στήριξη

Πότε χειρουργούμε άμεσα?

- Ασθενής που απαιτεί $\downarrow \downarrow$ ΕΟΠ
- Ταχεία πρόοδος βλάβης
- Έχει υποστεί ετερόπλευρη τύφλωση υπό «επιτυχή» φαρμακευτική αγωγή
- Έχουμε πετύχει μόλις οριακό έλεγχο ΕΟΠ με φαρμακευτική αγωγή
- Εκτιμούμε ότι δεν θα συμμορφωθεί

Πότε χειρουργούμε άμεσα?

- ↑↑ ΕΟΠ εξαρχής
ώστε οι άλλες μορφές θεραπείας αδυνατούν να τη ρυθμίσουν
- εξαρχής ΕΟΠ > 35mmHg
εκτεταμένα ΑΠΟΛΥΤΑ σκοτώματα → άριστη ένδειξη

Watson & Grierson 1981

Jay & Murray 1988, Midgal, Gregory, Hitchings 1994, Mylopoulos et al.1995

Ποιον - πότε χειρουργούμε;

« ασθενή με γλαύκωμα υπό την μέγιστη ανεκτή φαρμακευτική αγωγή, που έχει λάβει το μέγιστο δυνατό κέρδος από το laser και του οποίου η λειτουργία του ΟΝ μειώνεται ή τείνει να επιδεινωθεί»

Glaucoma Surgery

Principles and Techniques

AMERICAN ACADEMY OF OPHTHALMOLOGY

Αποφασίζουμε εξατομικευμένα

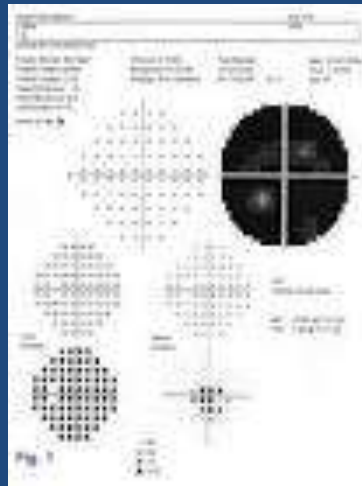

Πριν το χειρουργείο

- Ενημέρωση
- Διάλογος
- Συναίνεση

Χειρουργούμε έγκαιρα

Χειρουργείο Γ Τ Σ ???

Ενημέρωση - προβληματισμός

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ